

ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า สำหรับสินค้าประเภทบุหรี่¹

ศรัธ สกุลรัตน์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงที่มา หลักการ แนวความคิด ทฤษฎี กฎหมายไทย และกฎหมายต่างประเทศ รวมถึงความตกลงระหว่างประเทศของเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ ซึ่งให้ผู้ที่ศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจว่าแนวความคิดในการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าในฐานะทรัพย์สินทางปัญญามีรากฐานส่วนหนึ่งมาจากทฤษฎีการได้เปรียบสัมบูรณ์ (Absolute Advantage Theory) ของอดัม สมิท (Adam Smith) และทฤษฎีคุ้มครองป้องกัน (Protection Theory) ของจอห์น สจวร์ต มิลล์ (John Stuart Mill) โดยที่เครื่องหมายการค้าถือเป็นเครื่องมือของผู้ประกอบการประกอบด้วยการประกอบด้วยภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประติมากรรม ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ เสียง หรืออย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างเหล่านี้รวมกันในการใช้กับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของเจ้าของเครื่องหมายการค้ามีความแตกต่างไปจากสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว เครื่องหมายการค้าจะทำหน้าที่อยู่ 4 ประการ ประกอบด้วย (1) หน้าที่บอกแหล่งที่มาของสินค้า (Indication of Origin Function) (2) หน้าที่บอกความแตกต่างของสินค้า (Production Differentiation Function) (3) หน้าที่ประกันคุณภาพของสินค้า (Guarantee Function) (4) หน้าที่ในการโฆษณา (Advertising Function) นอกจากนี้ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ยังได้ให้ความคุ้มครองแก่เครื่องหมายการค้าในฐานะทรัพย์สินทางปัญญาตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ใน ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า (AGREEMENT ON TRADE RELATED ASPECTS IN INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS: TRIPS AGREEMENT) หรือความตกลงทริปส์ ทว่า องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ได้ให้ความสำคัญต่อการคุ้มครองสาธารณสุขให้ห่างไกลจากพิษภัยของบุหรี่ ดังที่ปรากฏในกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (Framework Convention on Tobacco Control: WHO FCTC) ในเวลาต่อมาประเทศออสเตรเลียกลายเป็นประเทศแรกที่เริ่มขึ้นนโยบายหรือมาตรการบรรจุภัณฑ์แบบเรียบจนผลักดันออกมาเป็นกฎหมายซองบุหรี่แบบเรียบ (Tobacco Plain Packaging 2011) โดยอ้างถึงความเชื่อมโยงกับ Article 11 และ Article 13 ของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์พัชรา เอื้อวรรณกิจ และรองศาสตราจารย์ ดร.ปวีตร เลิศธรรมเทวี

²นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ควบคุมยาสูบ (WHO FCTC) ที่เกี่ยวกับการบรรจุหีบห่อและการติดป้ายแสดงผลิตภัณฑ์ยาสูบและเรื่อง การโฆษณา กฎหมายของบรูไนแบบเรียบของประเทศออสเตรเลียมีสาระสำคัญหรือการกำหนดขนาดพื้นที่ คำเตือนพิษภัยของบรูไนเพื่อให้เกิดความเกรงกลัว กำหนดสิทธิของบรรจุภัณฑ์ให้เป็นสีเขียวมะกอกหม่น เหมือนกันทั้งหมดเพื่อลดแรงดึงดูดจากนักสูบน้ำใหม่ และกำหนดให้เครื่องหมายการค้าต้องแสดงลักษณะ ธรรมดาสามัญเท่านั้นเพื่อลดการโฆษณา ประเทศไทยโดยกระทรวงสาธารณสุขเห็นด้วยกับนโยบายหรือ มาตรการบรรจุภัณฑ์แบบเรียบสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ของประเทศออสเตรเลีย จึงได้มีการออก พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38 วรรคสาม ในการ ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและ ผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์เรต พ.ศ. 2564 ที่เป็นกฎหมายในระดับอนุบัญญัติ เพื่อเป็นเครื่องมือใน การกำหนดรูปแบบบรรจุภัณฑ์ของสินค้าประเภทบุหรี่ สิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้า (สิทธิของเจ้าของ ทะเบียนเครื่องหมายการค้า) จึงได้รับผลกระทบโดยตรงจากกฎหมายดังกล่าว โดยที่ภาครัฐกำหนดรูปแบบ บรรจุภัณฑ์ และใช้อำนาจบังคับแต่เพียงฝ่ายเดียวตามหลักกฎหมายมหาชน อ้างความชอบธรรมที่รัฐสร้างขึ้น มิได้ใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเครื่องหมายการค้ามาเป็นตัวกำหนดรูปแบบเครื่องหมายการค้าบน ของบรูไนหรือบรรจุภัณฑ์สำหรับสินค้าประเภทบุหรี่แต่อย่างใด เท่ากับว่า สิทธิของเจ้าของเครื่องหมาย การค้าที่เป็นสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property Rights: IPRs) ถูกละเลยเพิกเฉยในการให้ ความคุ้มครองไปโดยปริยาย การจำกัดสิทธิหรือสร้างข้อจำกัดของเครื่องหมายการค้าที่เป็นทรัพย์สินทาง ปัญญาสมควรถูกระงับการภายใต้เงื่อนไขของความตกลงทริปส์ นอกจากความตกลงทริปส์จะให้ ความสำคัญต่อการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว ความตกลงทริปส์ยังให้ความสำคัญในด้านการ สาธารณสุขด้วย ดังที่ปรากฏในอดีต กรณีปัญญญาโคฮาว่าด้วยความตกลงทริปส์และการสาธารณสุข (DOHA Declaration on the TRIPs Agreement and Public Health) และพิธีสารแก้ไขความตกลงทริปส์ (Protocol Amending the TRIPs Agreement) ซึ่งในขณะนั้นมุ่งเน้นไปที่การสร้างความยืดหยุ่นให้แก่ สิทธิบัตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีมาตรการบังคับใช้สิทธิ (Compulsory Licensing: CL) การแก้ไขเพิ่มเติม ความตกลงทริปส์ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าความตกลงทริปส์ประเทศภาคีสมาชิกส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการ กำหนดให้ความตกลงทริปส์มีส่วนที่สามารถลดหย่อนผ่อนปรนให้กับมาตรการที่จำเป็นด้านการสาธารณสุข ได้ อีกทั้ง Article 20 ของความตกลงทริปส์ยังกำหนดให้เครื่องหมายการค้าต้องปลอดจากการถูกกีดขวาง อย่างไม่สมเหตุสมผล ซึ่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 และประกาศกระทรวง สาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบ ประเภทบุหรี่ซิการ์เรต พ.ศ. 2564 กลับเป็นกฎหมายที่ไปจำกัดสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าโดยไม่ จำเป็นและอาจขัดต่อหลักความพอสมควรแก่เหตุ

จากการศึกษาทำให้ทราบว่าประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ซิการ์เรต พ.ศ. 2564 ซึ่งออกตามความใน

มาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 สร้างผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าของ เจ้าของเครื่องหมายการค้าที่เป็นปัญหาทางกฎหมายหลายประการ ซึ่งอาจสรุปได้ ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะบ่งเฉพาะของเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภท บุหรี่ โดยข้อ 4 ข้อ 5 และข้อ 6 ของประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยิกาเรต พ.ศ. 2564 กำหนดรายละเอียดในการจำกักรูปแบบและลักษณะของเครื่องหมายการค้าให้เหมือนกันทั้งหมดทั้งบนบรรจุภัณฑ์และบนฉลาก บุหรี่โดยที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับนี้เป็นกฎหมายที่อาศัยหลักกฎหมายมหาชนและวัตถุประสงค์ ด้านการสาธารณสุขมาใช้บังคับ แต่กลับสร้างผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าอย่างละเอียด เพิกเฉยต่อ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ที่ให้ความคุ้มครองสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (IPRs) กล่าวคือ เครื่องหมายการค้าทั่วไปได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่ แต่เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้า ประเภทบุหรี่ยิกาเรตกลับต้องสูญเสียลักษณะบ่งเฉพาะไปด้วยหลักกฎหมายมหาชนและวัตถุประสงค์ด้านการ สาธารณสุข และถูกทำลายหน้าที่ของเครื่องหมายการค้า (Trademark Function) ในส่วนของหน้าที่ในการ โฆษณา (Advertising Function) ไปในเวลาเดียวกัน

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการปลอม เลียน และเพิกถอนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้า ประเภทบุหรี่ยิกาเรต เมื่อเกิดกรณีการล่งสิทธิ จำต้องพิจารณาความเหมือนของเครื่องหมายการค้า ระหว่าง ทะเบียนเครื่องหมายการค้า กับ เครื่องหมายการค้าปลอม/เลียน เจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่อาจใช้สิทธิของตนในการฟ้องฐานปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้า (มาตรา 108 หรือมาตรา 109 แห่งพระราชบัญญัติ เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534) ต่อบุคคลอื่นที่มาล่งสิทธิเครื่องหมายการค้า (Trademark Infringement) ที่ ได้รับการจดทะเบียนไว้แล้ว นอกจากนี้ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยิกาเรต พ.ศ. 2564 ยังกลายเป็นเครื่องมือ ในการส่งเสริมสินค้าปลอม/เลียนเข้าสู่ท้องตลาดทางอ้อม ผู้ผลิตบุหรี่ยิกาเรตปลอม/เลียนสามารถอาศัยรายละเอียดที่ กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับดังกล่าวไปใช้ผลิตบุหรี่ยิกาเรตปลอมได้โดยง่ายอีกโสดหนึ่งด้วย อนึ่ง เจ้าของเครื่องหมายการค้าไม่สามารถใช้เครื่องหมายการค้าของตนได้ตรงตามที่จดทะเบียนไว้ สุ่มเสี่ยง ต่อการถูกโจมตีจากคู่แข่งทางการค้าฝ่ายตรงข้าม คู่แข่งทางการค้าฝ่ายตรงข้ามอาจใช้ปัญหาหรือช่องว่างทาง กฎหมายส่วนนี้ร้องขอต่อคณะกรรมการเครื่องหมายการค้าให้เพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้า โดยอ้าง ว่าเจ้าของเครื่องหมายการค้ามิได้ตั้งใจโดยสุจริตที่จะใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ (บุหรี่ยิกาเรต) และไม่เคยมีการใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าดังกล่าวเลย หรือในระหว่างสามปี ก่อนที่จะมีคำร้องขอให้เพิกถอนมิได้มีการใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่ได้จดทะเบียน ไว้ตามมาตรา 63 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 นอกจากนี้ การสูญเสียลักษณะบ่ง เฉพาะของเครื่องหมายการค้ามีส่วนทำให้เครื่องหมายการค้าถูกมองว่าเป็นกลุ่มอักษร คำ หรือข้อความที่มีมิได้ แสดงโดยลักษณะพิเศษ จนกลายเป็นสิ่งสามัญในที่สุด คู่แข่งทางการค้าฝ่ายตรงข้ามอาจใช้ปัญหาหรือ ช่องว่างทางกฎหมายส่วนนี้ร้องขอต่อศาลให้เพิกถอนทะเบียนเครื่องหมายการค้า โดยอ้างว่าขณะที่ร้องขอ

นั้นเครื่องหมายการค้า (เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ยี่ห้อ) นั้นได้กลายเป็นสิ่งที่ใช้กันสามัญในการค้าขายสำหรับสินค้าบางอย่างหรือบางจำพวก จนกระทั่งในวงการค้าหรือในสายตาของสาธารณชน เครื่องหมายการค้านี้ได้สูญเสียความหมายของการเป็นเครื่องหมายการค้าไปแล้ว ตามมาตรา 66 แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

ปัญหาประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ยี่ห้อ เมื่อประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยี่ห้อ พ.ศ. 2564 กลายเป็นกฎหมายเจ้าปัญหาที่ทำให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าเสียความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เครื่องหมายการค้าที่ตีความประสงค์ไว้แต่ต้น กล่าวคือไม่สามารถใช้เครื่องหมายการค้าได้ตรงกันกับทะเบียนเครื่องหมายที่ตนเองถืออยู่ การอาศัยเหตุผลด้านการสาธารณสุขประกอบหลักกฎหมายมหาชนในลักษณะของเอกสิทธิ์หรืออำนาจบังคับแต่เพียงฝ่ายเดียวโดยมิได้คำนึงถึงสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (IPRs) อันเป็นสิทธิในทางเอกชน อีกทั้งปราศจากการพิสูจน์ความจำเป็นและความได้สัดส่วนของการกระทำทางปกครองแล้ว อาจถูกมองว่าเป็นทำลายสมดุลแห่งประโยชน์ระหว่างผู้ทรงสิทธิกับสาธารณชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อพิจารณาจาก Article 20 ตอนต้น เห็นได้ว่าความตกลงทริพส์ ห้ามมิให้ประเทศภาคีสมาชิกทำการควบคุมการใช้เครื่องหมายการค้าเฉพาะ เมื่อการควบคุมนั้นมีลักษณะที่เป็นการขัดขวางต่อการใช้เครื่องหมายการค้าอย่างไม่เป็นธรรมและสมเหตุผล ซึ่งก็หมายความว่า หากประเทศภาคีสมาชิกใดขององค์การการค้าโลกมีเหตุผลอันสมควรในอันที่จะควบคุมการใช้เครื่องหมายการค้าภายในประเทศนั้น ๆ ก็สามารถทำการจำกัดการใช้เครื่องหมายการค้าในลักษณะอื่นได้ ซึ่งการกำหนดรูปแบบเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ยี่ห้อสามารถบัญญัติไว้ในลักษณะอันพึงรับจดทะเบียนในส่วนของลักษณะต้องห้ามได้ อันเป็นการสร้างข้อจำกัดไว้แต่บางส่วน ส่งผลให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถใช้เครื่องหมายการค้าได้ตรงกันกับทะเบียนเครื่องหมายของตนเอง

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของเจ้าของเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ยี่ห้อ ผู้ศึกษาพบว่ามิข้อเสนอแนะ คือ

ปัญหาประการแรก ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะบ่งเฉพาะของเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ยี่ห้อ การที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับหีบห่อผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยี่ห้อ พ.ศ. 2564 ซึ่งออกตามความในมาตรา 38 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560 ห้ามแสดงเครื่องหมายการค้าโดยลักษณะพิเศษ (กำหนดแบบตัวอักษร) จึงเป็นเหตุที่ทำให้เครื่องหมายการค้าสูญเสียลักษณะบ่งเฉพาะ และถูกทำลายหน้าที่ของเครื่องหมายการค้า ในส่วนของหน้าที่ในการโฆษณา ผู้ศึกษาเห็นว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 โดยการเพิ่มอนุมาตรา (12) ไว้ในมาตรา 7 ว่า “คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ที่ใช้กับสินค้าประเภทบุหรี่ยี่ห้อ แม้ไม่ได้แสดง

โดยลักษณะพิเศษ” หรือเพิ่มวรรคท้ายของมาตรา 7 ว่า “คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ที่ใช้กับสินค้าประเภทบุหรี่ แม้ไม่ได้แสดงโดยลักษณะพิเศษ ให้ถือว่าเป็นลักษณะบ่งเฉพาะ”

ปัญหาประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการปลอม เลียน และเพิกถอนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ ในส่วนของการปลอมเครื่องหมายการค้า ผู้ศึกษาเห็นว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 โดยการเพิ่มวรรคท้ายของมาตรา 108 ว่า “บุคคลใดปลอมเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักร แม้ไม่ได้แสดงโดยลักษณะพิเศษ ให้ถือว่าเป็นการปลอมตามวรรคแรก” ในส่วนของการเลียนเครื่องหมายการค้า ผู้ศึกษาเห็นว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 โดยการเพิ่มวรรคท้ายของมาตรา 109 ว่า “บุคคลใดเลียนเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักร แม้ไม่ได้แสดงโดยลักษณะพิเศษ เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นนั้น ให้ถือว่าเป็นการเลียนตามวรรคแรก” และในส่วนของการเลียนเครื่องหมายการค้า ผู้ศึกษาเห็นว่า สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 โดยการเพิ่มวรรคท้ายของมาตรา 63 และมาตรา 66 ว่า “กรณีเจ้าของเครื่องหมายการค้าใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ ไม่ถือเป็นเหตุเพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าตามวรรคแรก”

ปัญหาประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรูปแบบเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามความตกลงทริปส์ ไปพร้อมกับการควบคุมยาสูบตามกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (WHO FCTC) และเพื่อจัดปัญหาตั้งแต่แรกเริ่มที่เจ้าของเครื่องหมายการค้ายื่นจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของตน ผู้ศึกษาเห็นว่า สมควรกำหนดรูปแบบเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ ให้ถูกจำกัดหรือมีข้อจำกัดมากกว่าสินค้าประเภทอื่น ซึ่งเป็นข้อจำกัดภายใต้ความตกลงทริปส์ ด้วยการออกประกาศกระทรวงพาณิชย์เพื่อกำหนดลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเพิ่มเติม เฉพาะเครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 (13) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ในลักษณะของการห้ามใช้คำหรือข้อความบางประการที่อาจกลายเป็นการส่งเสริมการตลาดสำหรับสินค้าประเภทบุหรี่ เช่น Low Mint Light Mild เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. 99 ปี เครื่องหมายการค้าไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:

กรมทรัพย์สินทางปัญญา.

จักรกฤษณ์ ควรพจน์. กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยลิขสิทธิ์ ลิขสิทธิ์ และเครื่องหมายการค้า.

พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2551.

จุมพล ภิญโญสินวัฒน์ และภูมินทร์ บุตรอินทร์. ประวัติศาสตร์และแนวคิดเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2561.

ปวีศร เลิศธรรมทิว. ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2565.

รัชชัย สุภผลศิริ. คำอธิบายกฎหมายเครื่องหมายการค้าพร้อมด้วยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า

พ.ศ. 2534. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2536.

วัธ ดิงสมิตร. คำอธิบายกฎหมายเครื่องหมายการค้า Trademark Law. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:

สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2545.

ภูมินทร์ บุตรอินทร์ และณัฐกานต์ พงษ์พันธ์ปัญญา, “การสร้างข้อยกเว้นทางกฎหมายว่าด้วยความจำเป็นในการป้องกันชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์กฎหมาย เครื่องหมายการค้า: ศึกษาบรรทัดฐานแบบเรียบของผลิตภัณฑ์ยาสูบ” วารสารศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ 20, 1 (2560): 175.

พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560.

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534.

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และ เงื่อนไขเกี่ยวกับ หีบห่อ ผลิตภัณฑ์ยาสูบ และผลิตภัณฑ์ยาสูบประเภทบุหรี่ยี่ห้อเรต พ.ศ. 2564.

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิสูจน์ลักษณะบ่งเฉพาะตามมาตรา 7 วรรคสาม

แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543.

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2543) เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน.

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง เครื่องหมายที่ต้องห้ามมิให้รับจดทะเบียน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548.

Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights.

Tobacco Plain Packaging Act 2011.

WHO Framework Convention on Tobacco Control.